

Arne Larsen: Jeg skal absolut ikke benægte, at det kan være tilfældet i visse situationer — det har det vel været f.eks. for materielkommandoens udflytning til Hjørring — men det er jo ikke i alle tilfælde, at man kan løse problemet på den måde, og det er man vel også mere eller mindre indstillet på.

Jeg har forstået forslaget således, som jeg vil tillade mig at citere fra hr. H.C. Tofts fremsættelsestale:

„Forslaget er således et led i den aktive egnsudviklings- og lokaliseringspolitik, der er bred enighed om i folketinget.“

Det er den bemærkning, som jeg lægger størst vægt på, for her koncentrerer man sig altså om udflytningen af statsinstitutioner til egnsudviklingsområder, og det er bare det, jeg vil advare imod, det kan man ikke gøre i alle tilfælde.

Med hensyn til personalet er jeg da glad ved, at hr. H.C. Toft er enig med mig i, at det er nødvendigt, at personalet i de forskellige institutioner på et meget tidligt tidspunkt kommer ind i bedømmelsen af udflytningsproceduren og alle de problemer, der opstår her.

Jeg er da helt på det rene med, at skal man overlade det til personalet i de forskellige institutioner at afgøre, hvorvidt der skal udflyttes, så får vi ikke én institution flyttet ud. Ved afstemningerne i vejdirektoratet var jo bogstaveligt talt 100 pct. imod. Der har været afstemning i motorregistreringskontoret, hvor der er ansat 135 mennesker, 118 ville overhovedet ikke flytte, 4 havde ikke taget stilling, og kun 13, altså mindre end 10 pct., var positivt indstillet heroverfor.

Ved statens husdyrbrugsforsøg er også personalet blevet spurgt. 85 ønskede overhovedet ikke at besvare spørgsmålet, de mente, at det var uaktuelt, og de 85 øvrige havde en hel masse indvendinger. Sådan kan man blive ved, og det er nok, fordi personalet er særdeles bange for denne udflytningspolitik. Jeg kan citere fra den indstil-

ling fra udvalget om motorregistreringskontorets udflytning, hvor personalets repræsentant udtaler:

„For at skabe normale forhold på arbejdspladsen....“ — altså den arbejdsplads, der her er tale om — „...skal jeg derfor indstille, at man omgående drop- per enhver tanke om en udflytning af centralregisteret for motor køretøjer. Ikke på baggrund af den omkostningsfordyrelse, der er forbundet med en sådan, og som fremgår af den af centralregisteret og Datacentralen sagligt udarbejdede rapport, som ikke her skal kommenteres, men alene på baggrund af de menneskelige aspekter, der er til stede i enhver udflytningssituation, og som vore politikere må erkende er til stede og nu må anerkendes som en faktor, der bør have betydelig vægt i debatten.“

Jeg kan kun tilslutte mig dette synspunkt. Jeg tror, det er nødvendigt, at dette kommer med, når vi diskuterer udflytninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger.

(Lovforslaget (nr. 84) findes i tillæg A. sp. 1989, fremsættelsen i tidenden sp. 1045).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ritt Bjerregaard: Lovforslaget drejer sig om en ændring af § 5 i den eksisterende lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger af 21. maj 1969, populært sagt om ophævelse af forpraktikken. Samme forpraktik har ikke efter den nugældende lov været en del af uddannelsen, men en optagelsesbetingelse.

I bemærkningerne til lovforslaget gives en række begrundelser for, at forpraktikken ønskes fjernet, som jeg ikke her skal gentage. Der synes alt i alt ikke at være mange begrundelser for at opretholde forpraktikken, selv om ideen med ordningen var at give de unge en mulighed for at danne sig et realistisk billede af uddannelsen. Det bør vel også i denne forbindelse fremhæves, at enhver stadig kan søge ansættelse i en institution før optagelse på seminariet.

Man kunne måske ellers have den enkelte betænkelighed, at vi ved at sløjfe forpraktikken fjernede kravet om, at ansøgerne skulle have været ude i det praktiske liv før uddannelsens begyndelse, og at vi altså med denne ændring gav mulighed for, at studerende på børnehave- og fritidspædagogseminarierne kunne gå lige fra skolen over i uddannelsen. Så vidt jeg kan se, løber vi ikke denne risiko. Aldersgrænsen er stadig 18 år, og optagelsesbetingelserne lægger tydeligt vægt på andet arbejde. Men i øvrigt kunne ministeren måske gøre et par bemærkninger til specielt dette problem.

Jeg kan altså give min tilslutning til det af ministeren fremsatte forslag om forpraktikkens ophævelse.

En anden ændring i lovforslaget er af mere redaktionel art, og den skal jeg ikke komme nærmere ind på.

Gerda Møller: Det er jo almindelig kendt, at der er mangel på kvalificeret personale i vore daginstitutioner, fordi antallet af disse er vokset så stærkt, at seminarierne ikke har kunnet tage imod alle dem, der søger uddannelse dér, skønt der er rigelig brug for dem. Dette forhold kan det foreliggende lovforslag om at afskaffe forpraktikken i hvert fald ikke råde bod på.

Men da vi i den konservative folketingsgruppe lægger stor vægt på, at ingen uddannelse bliver længere og mere kostbar end strengt nødvendigt i forhold til det mål, som uddannelsen skal tjene, vil vi se med vel-

vilje på at afskaffe forpraktikken, hvis den er af så tvivlsom værdi som anført i bemærkningerne til lovforslaget, og hvis der er mulighed for at give de uddannelsessøgende den nødvendige praktiske erfaring under en anden form, noget, vi måske kan se på under udvalgsarbejdet.

Til gengæld må vi så gå ud fra som givet, at der ikke under en senere revision af loven stilles krav om yderligere forlængelse af disse uddannelser med mere teoretisk stof til erstatning for den bortfaldne forpraktik, der jo normalt er på 6 måneder, og da slet ikke i betragtning af, at det kun er nogle få år siden, vi udvidede uddannelsestiden fra 2 til 3 år netop for at få mere teori ind i disse uddannelser. Det vil være helt urimeligt efter vores formening at skulle arbejde med overkvalificeret arbejdskraft på dette område, hvor der er et stort arbejdsmarked for mennesker med en kortere uddannelse, som kunne aflaste de egentlige pædagoger.

I bemærkningerne er ministeren jo selv inde på, at konsekvensen af at afskaffe forpraktikken kunne være, at institutionerne så uden den generelle tidsbegrænsning, som gælder for forpraktikanterne, kan ansætte uuddannet medhjælp til varetagelse af hjælpefunktioner både i det pædagogiske og i det praktiske arbejde. Derfor forstår jeg slet ikke, at ministeren ikke har draget den fulde konsekvens af forpraktikkens afskaffelse, nemlig at etablere den kortvarige uddannelse, som vi i vores gruppe har gjort os til talsmand for, og som vi stadig væk må kræve. Vi kan jo alligevel ikke bygge os ud af den pukkél, der er opstået på dette uddannelsesområde. Hvor skal vi få arbejdskraft fra? Hvor skal vi få penge fra i en tid, hvor det erhvervsliv, som skal skabe det økonomiske grundlag for bevarelsen af vores nuværende levestandard og klare de forventninger, som man stiller til det, ikke får de nødvendige ressourcer stillet til rådighed, fordi det offentlige stadig væk udvider sin aktivitet?

Vi tror, at der findes mange unge såvel som noget ældre, der udmærket er i stand til at tage sig af børn, fordi de simpelt hen kan lide børn, fordi de forstår børn, uden at de derfor behøver at være egnet for et egentligt studium. Dem skal vi også have plads til i vort uddannelsessystem, og det behøver ikke at gå ud over trivslsen på institutio-

[Gerda Møller.]

nerne at få denne arbejdskraft ind, for der er da ingen sikkerhed for, at den pædagogisk dygtige også er dygtig på andre områder; jeg tænker på den mere indholdsmæssige del af vores tilværelse. I øvrigt har vi gode erfaringer fra andre områder; f.eks. er sygemedhjælperne jo til stor aflastning for sygeplejerskerne.

Vi må da heller ikke glemme, at der stadig væk er en udbredt utilfredshed i de interesserede kredse af befolkningen over, at de ikke kan få deres børn ind i en daginstitution, skønt de gennem deres skatter er med til at betale til, at andre kan få deres børn ind.

I det hele taget mener vi, at en kritisk gennemgang og vurdering af hele dette problem nok kunne være nødvendig og hertil en omhyggelig prioritering og planlægning af den samlede offentlige indsats på området. Vi har jo fra det konservative folkeparti så sent som i sidste uge — og også tidligere — i denne sal givet vort bidrag gennem vort forslag om standard og normer. Det fik en velvillig modtagelse ikke alene her i tinget, men også ude i kommunerne, der betaler størstedelen af udgifterne, og som derfor også burde have beføjelsen såvel til normering af personalet som til fastsættelsen af den standard, der skal være. Det ville give bedre styr på tingene, uden at det gik ud over det forsvarlige.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at spørge ministeren om, hvor langt man er kommet med hensyn til arbejdet med koordineringen mellem beslægtede uddannelser og etablering af en fælles grund- og efteruddannelse, også med uddannelser under forskellige ministerier, med andre ord, hvornår den sociale uddannelseskommission kan forventes at gøre sig helt færdig. Den blev nedsat i juni 1965, og nu må den vel snart være færdig med sit arbejde.

Jeg er af den opfattelse, at en samlet lovgivning på hele det socialpædagogiske område trænger sig på, så vi i samkøring med de sociale uddannelser kunne få en fælles grunduddannelse for flest muligt pædagoguddannelser med en række fællesfag og med senere speciale med henblik på, hvad det er, man ønsker at uddanne sig til inden for den sociale eller den pædagogiske del.

Vi har jo i den bestående lov en forsøgstil-ladelse, så det skulle ikke være vanskeligt at etablere forsøg med en anden tilrettelæggelse af uddannelserne end den, der er fastlagt i selve loven, og hvis vi tager omlægnin-gen af daginstitutionernes struktur i betragtning — og den er jo under meget stærk udvikling — kunne der allerede nu være baggrund for forsøg med uddannelser, der passer ind i den nye struktur.

Til allersidst må jeg for en ordens skyld sige, at vi også i den konservative folke-tingsgruppe går ind for ændringen af § 5, stk. 3, og med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagets videre behandling.

Tove Nielsen: Da uddannelsen af børnehave- og fritidspædagoger i 1969 blev ændret fra 2 års til 3 års varighed, var det det teoretiske i uddannelsen, der blev udbygget. Praktikken derimod blev ikke udvidet, men man var dengang enig om det nyttige i at kombinere det praktiske med det teoretiske, og man lagde dengang vægt på, at en betingelse for optagelse på seminarierne var, at man i et halvt år havde været beskæftiget med praktisk arbejde på en af de offentlige institutioner, der har med børn og unge at gøre. Nu vil man altså ifølge lovforslaget fravige dette princip, idet man ikke mener, at dette praktiske arbejde vejer nær så tungt i uddannelsen, som man tidligere har ment.

Mærkelig finder jeg dog den begrundelse, at praktikanterne skulle have den opfattelse, at de ved forpraktikken allerede skulle være i gang med den egentlige uddannelse og derfor skulle blive meget skuffet den dag, de får at vide, at de alligevel ikke kan blive optaget på et seminarium. Naturligvis bliver man skuffet, når man søger ind ved et seminarium og får besked om, at man ikke kan komme ind. Det har blot ikke noget med selve forpraktikken at gøre. Jeg er bange for, for stadig væk at bruge det samme ordvalg, at ansøgerne vil blive endnu mere skuffet, den dag det skulle gå sådan, at man faktisk slet ikke ved, hvordan man skal kvalificere sig for at kunne komme ind på et af seminarierne, den dag da man ikke ved, hvad det er, der tæller mest i ansøgningen. Jeg frygter, at det skal udvikle sig sådan, at det bliver en studentereks-

[Tove Nielsen.]

amen eller en HF-eksamen, der vil blive eneste mulighed for at kvalificere sig, og det mener vi ville være en uheldig vej.

Vi mener, at det er meget betydningsfuldt, at de studerende gennem deres eget praktiske arbejde får et virkeligt indtryk af, hvad det er for en uddannelse, de vil i gang med, og det indebærer jo også, at man kan finde ud af, at det måske er det forkerte, man har tænkt sig, man kan i tide nå at fortryde. Det er i hvert fald lettere, og det er ikke så smertefuldt, så længe man ikke er inde i den egentlige uddannelse.

Vi deler ikke den frygt, som kommer til udtryk i bemærkningerne til lovforslaget, for, at forpraktikken kan rumme en fare for en vis fastlåsning af indstillingen til pædagogiske problemer. Vi mener derimod, at et praktisk arbejde kan give de studerende en indsigt, hvorigennem de får lettere ved at vurdere de forskellige pædagogiske muligheder. At fordelingsudvalget, som forestår optagelsen på landets seminarier, mener, at forpraktikken gør deres arbejde sværere, kan i sig selv ikke være et rimeligt argument for, at man bør afskaffe forpraktikken.

Men en hjælp både for fordelingsudvalget og for de mange ansøgere vil det være, om vi kunne få en klar redegørelse for, hvordan pointsystemet virker. I disse år, hvor der jo er langt flere ansøgere til seminarierne, end seminarierne kan tage, er det måske endnu mere påkrævet, at det klart og tydeligt bliver konkretiseret, hvilke forudsætninger der tæller mest, så man ikke arbejder sig ind i for mange blindgyder.

Jeg har gjort disse bemærkninger for at understrege, at vi finder det uheldigt, om det udelukkende skulle blive studentereksamen og HF-eksamen, der skulle give adgang til disse uddannelser, men vi finder det meget svært på nuværende tidspunkt at tage endelig stilling til lovforslaget, idet vi jo ikke ved, hvordan den nye pointsskala kommer til at se ud, og da vi heller ikke ved, hvor stor en vægt man vil lægge på det praktiske arbejde. Men det kan udvalgsarbejdet måske belyse.

Den sidste ændring er af redaktionel art, og den kan vi tilslutte os.

Ole Vig Jensen: Det foreliggende lovforslag har ikke det radikale venstres udelte

sympati. Vi er ikke ganske sikre på, at den tendens, der ligger i ændringerne, er rigtig. Jeg forstår ganske vist ministerens bevæggrundene for at komme med den foreslåede ændring af optagelsesbetingelserne for børnehave- og fritidspædagoger. Vi må vel erkende, at det efterhånden er et af de få steder i vort uddannelsessystem, hvor vi fortsat opretholder kravet om et vist praktisk virke forud for en uddannelses påbegyndelse, og at der derfor kan være tale om en diskriminering af denne gruppe af uddannelsessøgende i forhold til andre grupper. Det er formentlig også rigtigt, at den gældende ordning har været vanskelig at administrere, og at der er forbundet direkte ulemper med praktikordningen, sådan som den fungerer, og måske navnlig som den administreres i dag. Jeg har dog indtryk af, at det snarere skyldes andre forhold og vel ikke mindst det store pres, der er netop på disse uddannelsesinstitutioner, hvor et ikke uvæsentligt antal kvalificerede ansøgere må afvises.

Derimod står jeg mere uforstående over for ministerens bemærkning om, at værdien af forpraktik overhovedet skulle være tvivlsom. Ganske vist støttes denne formodning af adskillige sagkyndige på området, og jeg er ikke upåvirkelig af gode råd, men jeg må sige til ministeren, at jeg har helt andre erfaringer fra det praktiske arbejde. Hvis jeg tænker tilbage på min egen virksomhed i folkeskolen, i erhvervsvejledningen, hvis jeg tænker på mit job i dag som formand for daginstitutioner i den kommune, hvor jeg kommer fra, og i øvrigt på adskillige samtaler med folk, som står i det praktiske arbejde, så må jeg sige, at jeg er blevet bestyrket i den opfattelse, at fordelene ved at opretholde kravet om praktisk virksomhed i en institution forud for en uddannelse klart opvejer de ulemper, som vi er enige om også eksisterer under den nuværende administration af denne bestemmelse. Det er f.eks. rigtigt, at bestemmelsen om den begrænsede varighed af opholdet, altså fra 4 til 6 måneder, i den enkelte institution kan virke overordentlig uheldig for institutionens miljø. Det er på den anden side en bestemmelse, som forholdsvis let lader sig ændre, og som bør ændres, hvis vi opretholder kravet om en vis forudgående praktisk virksomhed, inden den teoretiske uddannelse påbegyndes.

[Ole Vig Jensen.]

Vi må også i udvalget beskæftige os med den praktisk betonedede del af uddannelsen i øvrigt. Vi må drøfte muligheden for eventuelt at korte uddannelsen af. Men det mere principielle i sagen — og det rækker nok længere ud, end hvad dette lovforslag kan rumme — er spørgsmålet om det værdifulde i, at unge, som i dag ofte er bundet i lang tid i uddannelsessystemet, får en noget overfladisk indsigt i dagligdagens samfund og ofte ringere mulighed for at øve en praktisk indsats. Jeg tror, vi gør klogt i at overveje det ønskelige i denne udvikling også netop nu, hvor vi udbygger uddannelserne i øvrigt på en række områder.

Det vil ikke være uden problemer at sikre, at unge kommer ud i praktisk virksomhed enten før eller under den teoretiske uddannelse, men jeg vil finde det ønskeligt, om vi seriøst kunne overveje det under udvalgsarbejdet, som vi da i øvrigt tilsiger vor støtte. Vi vil gerne drøfte disse problemer og naturligvis særlig med henblik på konsekvenserne af dette lovforslag, som i denne sammenhæng er det vigtigste, men afskaffer vi, som det foreslås her, kravet om beskæftigelse i praktisk virksomhed som indgang til en uddannelse, tager vi også stilling til et princip. Jeg håber, ministeren vil være villig til en drøftelse i udvalget og til en belysning af de problemer, der rejser sig med de synspunkter, som jeg her har gjort mig til talsmand for.

Jette Boutrup: Hvis vores seminariekapacitet havde været tilstrækkelig, tror jeg ikke, at spørgsmålet om forpraktik overhovedet var blevet rejst. Der er kamp om de alt for få seminariepladser, der findes, og alt for mange unge mennesker har den opfattelse, at de ved at gennemgå denne forpraktikantperiode har sikret sig adgang til seminariet. De betragter simpelt hen denne tid som det første skridt i en uddannelse og bliver derfor skuffede, når de alligevel ikke opnår at blive optaget på et seminarium. Først på dette tidspunkt opdager de, at deres anstrengelser har været forgæves, og at de har spildt deres tid til ingen nytte. Forpraktik giver imidlertid et indblik i det daglige arbejde på en institution, og jeg vil derfor foreslå, at denne praktik bliver henlagt til begyndelsen af den egentlige seminarieuddannelse, sådan at den

ikke længere bliver en betingelse for optagelse, men at den i stedet for indgår som et naturligt led i den egentlige undervisning.

Det er imidlertid sådan, hvilket de fleste mennesker også er klar over, at de indtryk og den påvirkning, som børn modtager, mens de endnu er ganske små, præger dem for livet og derved bliver af afgørende betydning for deres videre udvikling og hele stillingtagen til de problemer, de vil blive stillet over for senere i livet. Det er derfor af afgørende betydning, at vi gør os klart, at det i langt højere grad er ansøgenes menneskelige egenskaber og deres forståelse for børnenes behov, end det er deres rent teoretiske kundskaber, der må lægges vægt på.

Vi har sikkert alle kendt mennesker med stor personlig viden, der ikke evnede at meddele denne til andre. Det er derfor ikke indsigt i den daglige rutine, men ansøgerens rent menneskelige kvalifikationer, der må være afgørende, hvis arbejdet på vore institutioner skal være andet end blot og bar børnepasning, altså en slags aflastning af den udearbejdende husmor. Det forekommer mig derfor rent meningsløst, at en dokumentation af aspirantens personlige kundskaber, som f.eks. en bestået studentereksamen, skulle kunne give ansøgeren 6 points ved bedømmelsen af hans eller hendes egnethed til optagelse på et seminarium, mens et arbejde i det praktiske liv som forpraktikant eller ved et andet praktisk arbejde kun bliver honoreret med et enkelt point. I det hele taget forekommer det mig, at der blandt pædagoger findes alt for mange, der er dygtige teoretikere, men små mennesker.

Mit partis stilling til lovforslaget vil afhænge af udvalgsarbejdets resultater.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Jeg vil gerne takke ordførerne for en i det hele venlig modtagelse af lovforslaget.

Til fru Ritt Bjerregaard skal jeg sige, at jeg er enig i, at det er ønskeligt, at kommende studerende på børnehave- og fritidspædagogseminarierne har erfaringer også fra praktisk arbejde, og pointssystemet vil også opmuntre hertil. Jeg skal gå lidt nærmere ind på det i forbindelse med svaret til andre ordførere.

Fru Gerda Møller noterede sig mangelen på personale i daginstitutionerne, og det er

[Undervisningsministeren.]

jo rigtigt, at en sådan personalemangel gør sig gældende, men jeg vil da også gerne gøre opmærksom på, at der siden regeringens tiltræden er sket en meget væsentlig udvidelse af kapaciteten på børnehave- og fritidspædagogseminarierne. Der blev i sommeren 1972 optaget 103 klasser med i alt 2.450 studerende, og de tilsvarende tal for 1971 var 80 klasser og 1.908 studerende. Hertil skal så lægges de 10 klasser og 240 studerende, som ekstraordinært blev optaget i januar 1972. Det vil sige, at i undervisningsåret 1971-72 drejer det sig om 156-166 klasser og 3.707-3.947 studerende, og i undervisningsåret 1972-73 er de tilsvarende tal 243 klasser og 5.722 studerende.

Derudover vil jeg sige til fru Gerda Møller, at vi har ingen som helst planer om en forlængelse af uddannelsesstiden med mere teoretisk stof, men jeg vil gerne i anledning af de betragtninger, som fru Gerda Møller fremførte, og hvori jeg synes der var nogle aspekter, som jeg ikke helt kan tilslutte mig, sige, at vi skal efter min mening passe på ikke at underkende behovet for et veluddannet personale også i daginstitutionerne, når vi tænker på de store pædagogiske opgaver, som hviler på dette personale, og den betydning, som den virksomhed, der foregår i disse daginstitutioner, har i det hele taget, også i henseende til at skabe en lidt mere ligelig start for den egentlige skolegang. Det gælder jo ikke bare børnehaveklasserne, men også daginstitutionerne.

Med hensyn til socialuddannelseskommisionen kan jeg sige, at den har, så vidt jeg forstår på socialministeren, afgivet betænkning den 14. i denne måned, og jeg er ganske enig med fru Gerda Møller i de betragtninger, der blev gjort om, at dette arbejde må følges op af en bedre koordinering på hele dette område. Det vil også ske i forbindelse med nedsættelsen af det uddannelsesråd, som kommer til verden her inden årets udgang.

Fru Tove Nielsen frygtede, at ansøgerne ikke skulle vide, hvad der nu skulle til, for at man var kvalificeret til optagelse på børnehave- og fritidspædagogseminarierne. Den frygt mener jeg er helt ubegrundet. Det er helt klart, at der fortsat skal udsendes en vejledning herom og oplysninger om det hertil knyttede pointssystem, som vil give

den oplysning, som fru Tove Nielsen efterlyste.

Fru Tove Nielsen bad derudover om nøjere oplysning om pointssystemet i udvalget, og jeg tror næsten, jeg allerede nu skal sige lidt om de ajourføringer, der er sket i pointssystemet, fordi det har relation til næsten alle de ordførerindlæg, vi har hørt, og vel nok i særlig grad til hr. Ole Vig Jensens ordførerindlæg. Jeg kan sige, som jeg allerede har sagt til fru Ritt Bjerregaard, at det er fortsat sådan, at praktisk virksomhed i institutioner vil give points. For så vidt angår virksomhed af i alt 4 måneders varighed, 1 point, af i alt 1 års varighed, 2 points, og derudover har vi imødekommet det ønske, som blev fremført ved opsamlingssamarådet kort før sommerferien i folketingets uddannelsesudvalg, og som også var mit, at der også skulle gives flere points, for så vidt angår erhvervs erfaring. Det er også et svar til fru Jette Boutrup. Det er således, at der vil blive givet 1 point for praktisk virksomhed af i alt 4 måneders varighed og for erhvervs erfaring af i alt 1 års varighed 2 points.

Når hr. Ole Vig Jensen derfor mente, at der i det foreliggende forslag kunne ligge en diskrimination over for ansøgere med en praktisk baggrund, er det fuldstændig forkert. Det er overhovedet ikke meningen, og pointsystemets ajourføring vil garantere for, at det heller ikke bliver virkningen af det.

Derudover vil jeg til hr. Ole Vig Jensens bemærkninger dog lige sige, at der ligger praktikperioder à 2 x 7 ugers varighed i uddannelsens første år.

Fru Jette Boutrup fandt, det var helt uforståeligt, at studentereksamen gav 2 points pr. år, når praktisk arbejde og institutionserfaring ikke gav et tilsvarende pointstal. Men det er jo netop meningen med de ajourføringer af pointssystemet, som jeg lige her har nævnt, at det, der er afgørende, er det antal år, man bruger til en bestemt virksomhed, og hvad enten det er praktisk arbejde i en institution, undervisning på et gymnasium eller praktisk arbejde i erhvervslivet, giver det altså 2 points for 1 år. Det er ikke for at præmiere studentereksamen særskilt, at der gives 2 points for 1 år, men det er altså for at udligne tidsfaktoren, så der bliver rimelighed i det for de forskel-

[Undervisningsministeren.]

lige grupper, netop sådan at uddannelsen bliver åben i bunden, og sådan at folk med vidt forskellige forudsætninger og vidt forskellige forudgående erfaringer alle kan optages.

Måske var det rigtigt at benytte lejligheden til at aflive myten om, at man efterhånden skal være student for at komme på børnehave- og fritidspædagogseminarierne. Ved optagelsen i 1971 — det er de sidste tal, jeg har ved hånden — var af de optagne 9 pct. studenter eller HFere, 55 pct. havde realeksamen, 15 pct. var gået ud af 10. klasse, 13 pct. af 9. klasse, 7 pct. af 7.-8.-klasse, og 1 pct. havde anden skoleuddannelse.

Det er klart, at de spørgsmål, som jeg her har forsøgt at belyse i forbindelse med første behandling, yderligere kan uddybes, og alle de rejste spørgsmål kan yderligere diskuteres i udvalget.

Ole Vig Jensen: Jeg vil bare rette en enkelt misforståelse mellem ministeren og mig. Jeg tror oven i købet, jeg med min bemærkning om diskriminering var imødekommende over for ministerens synspunkt, idet jeg nemlig sagde — jeg mente det i hvert fald sådan — at der kunne være tale om diskriminering i dag, hvor vi sagde, at dem, der skulle ind i disse uddannelsesinstitutioner, stillede vi særlige krav til, idet vi sagde, at de måtte have en eller anden praktisk uddannelse, medens mange andre ikke behøver at have denne praktiske virksomhed. Det var altså nærmere en imødekommelse af ministerens synspunkt. Men jeg er glad for, at vi i udvalget kan få lejlighed til at drøfte f.eks. også pointsystemet, som man nu har stillet op efter et nyt princip, hvorefter netop disse mennesker får et praktisk kendskab til tilværelsen, inden de går ind i deres uddannelse.

Gerda Møller: Jeg vil da gerne takke ministeren for den imødekommelse, der lå i hans svar på de fleste af de betragtninger, jeg fremsatte. Men så vil jeg gerne sige til ministeren med hensyn til det pædagogiske personale, at det kunne ikke falde mig ind at sige, at der ikke skulle være pædagogisk personale i vore institutioner, det finder vi naturligvis også nødvendigt, men forholdet er det i dag, at mange institutioner kører

kun med en leder, mens resten er uddannet personale. Jeg tror ikke på, at vi får afhjulpet denne situation, og når man alligevel kører med så meget uddannet personale, som vi gør, og det efter vores betragtninger er nødvendigt, at det størst mulige antal unge og også voksne får en bedre uddannelsesmæssig baggrund, end man hidtil har givet dem, mener jeg, det var en god idé, hvis hele den islet af uddannet personale, der er på vore børneinstitutioner, kunne få en form for uddannelse, fremfor at vi bruger vore ressourcer på de mere langvarige uddannelser. Ministeren er jo selv inde på i sine bemærkninger, at forpraktikanterne kan afløses af uddannet personale både i pædagogisk og i praktisk arbejde. Hvorfor så ikke etablere en uddannelse af kort varighed? På samme måde som sygemedhjælperne går ind på hospitalerne og hjælper sygeplejerskerne, kunne de således uddannede gå ind i daginstitutionerne og hjælpe pædagogerne. Det vil også være med til at billiggøre driften, og jeg tror som sagt, det varer mange år — om nogen sinde — før vi får tilstrækkeligt med pædagoger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om uddannelse af lærere til folkeskolen.

(Lovforslaget (nr. 85) findes i tillæg A. sp. 1999, fremsættelsen i tidenden sp. 1046).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Knud Nielsen: Det foreliggende lovforslag omhandler 4 punkter, hvoraf to er besparelsesforslag og de to andre rent tekniske ajourførende ændringer.

Besparelsesforslagene omfatter en ophæ-